

P o p o l

u h

Dit boek is in eigen beheer uitgegeven door de schrijver, dec. 1999.
Te bestellen bij: Theo Zimmermann, de Fluite 68, 7232 BJ Warnsveld, Nederland.
Telefoon 0575-526732.

BESCHOUWINGEN OVER HET
POPOL VUH
VAN DE QUICHÉ INDIANEN.

**De esoterische overleveringen van
een oud en roemrijk Maya-volk.**

THEO ZIMMERMANN

Voorwoord:

De inhoud van het Popol Vuh was oorspronkelijk slechts bekend aan mensen, die de verantwoording voor de geestelijke en wereldlijke leiding van hun volk droegen.

Tegenwoordig is dat anders: Iedereen die zich als mens verantwoordelijk voelt voor wat er op aarde gebeurt, mag hiervan kennis nemen.

Het Popol Vuh is een stukje van de legpuzzel van het grote panorama van de mensheidsontwikkeling, waarin vooral de werking van het boze, van het kwaad belicht wordt. Wil men deze inhouden tot zich nemen, dan is het raadzaam om dit op rhythmische wijze te doen. Men kan dus bijvoorbeeld telkens één hoofdstuk met de gedachtenvorming daarover lezen en het die dag verder laten rusten.

Opdracht:

Onze Vader die in de Hemel zijt,

Uw Naam worde geheiligd;

Uw Rijk kome tot ons;

Uw Wil geschiede,

Gelijk in de Hemel, zo ook op aarde.

Geef ons heden ons dagelijks brood

En vergeef ons onze schulden,

Zoals wij vergeven onze schuldenaren;

Leidt ons niet in verzoeking

En verlos ons van het boze.

Amen.

INHOUD

Voorwoord		
Inleiding	1	
EERSTE DEEL		
Kosmische Geschiedenis	8	
Guatemala wordt veroverd door de Spanjaarden; het einde van de Quiché-beschaving	8	Hoofdstuk I
“In het begin was er het sluimerende allesomvattende”	9	
Tijdsbepaling	11	
De Scheppingsgoden	14	Hoofdstuk II
Het Hart, van de Hemel	15	
Tzakó1 en Bitól	17	
Tepëu en Gucumátz	17	
De Eerste Schepping	19	Hoofdstuk III
Wij leven thans in de “Vijfde Zon”	21	
De Tweede Schepping	23	Hoofdstuk IV
De Derde Schepping; Ixpiyacóc en Ixmucané	26	Hoofdstuk V
De maanuittreking	29	
De ondergang van Lemurië	31	Hoofdstuk VI
TWEEDE DEEL		
Mythologische Geschiedenis. “Tussenspel der Halfgoden”.		
Inleiding	35	
“Zeven Vuurveder”	36	Hoofdstuk VII
Over halfgoden	39	
De Vierhonderd Gezellen; over de opkomst van het stamverband	41	Hoofdstuk VIII
Het einde van Zipacná en Cabracán	45	Hoofdstuk IX
Over reuzen	46	
Over de nagual en het atlantische geheugen	46	
Het lot van Cabracán	49	
Kennismaking met de hoofdpersonen der gebeurtenissen	51	Hoofdstuk X
Over het indiaanse balspel	54	

Over Xibalba, de onderwereld en over de intrede van de dood	55	
“Eén Jager” en “Zeven Jager” in de onderwereld	57	
Over de occulte inwendige aardlagen	59	
De Goddelijke Tweeling. Over de jonkvrouwelijke geboorte en over voorouderverering	62	Hoofdstuk XI
De geboorte en kinderjaren van Hunahpu en Ixbalanqué. Over het ontstaan van de apen	67	Hoofdstuk XII
Opnieuw balspel	72	Hoofdstuk XIII
Hunahpú en Ixbalanqué in de onderwereld	74	
Meer over de inwendige aardlagen	78	
Dood en opstanding	84	
Afrekening met de Heren van de Onderwereld; verlichting en hemelvaart van de Goddelijke Tweeling	84	Hoofdstuk XIV
Over ahrimanische geesten	89	
De missie van Hunahpu en Ixbalanqué	91	Hoofdstuk XV
De voltooiing van de schepping	94	Hoofdstuk XVI
Over het menselijk “ik”	96	
Paxil en Cayala	98	
De Vier Aartsvaders	100	
DERDE DEEL		
Aardse Geschiedenis	106	
Tula, de stad waar alle volken samenkomen; de stammen ontvangen hun.godsbeelden	106	Hoofdstuk XVII
Zij hadden geen vuur	110	Hoofdstuk XVIII
In het teken van Saturnus	112	
De Saturnuskolonie	117	
Over de zondeval:	119	
Rondtrekkenden, door de nacht	122	Hoofdstuk XIX
De geboorte van de Zon; het begin van de Maya-tijdrekening	125	Hoofdstuk XX
Tohil onthult zijn aangezicht. Over het leven van de offerpriesters	130	Hoofdstuk XXI
Het heengaan van de aartsvaders. Het begin van de koningshuizen	138	Hoofdstuk XXII
Aum Amen, es walten die Uebel	142	Hoofdstuk XXIII
Slotbeschouwing; over de missie van het rode ras	151	Hoofdstuk XXIV
Sprong naar de twintigste eeuw	156	
Notitie bij blz. 33 en nawoord	163	
Litteratuur	165	

De inhoud van dit boek kan als een op zichzelf staand verhaal worden gelezen, los van de oorspronkelijke tekst van het Popol Vuh.

Inleiding

Popol Vuh is het heilige raadsboek van de Quiché-indianen uit Guatemala. Letterlijk vertaald betekent Popol: "Oord van de bastmatten" en vuh: "boek". Om met de vele beeldende uitdrukkingen van deze indiaanse taal vertrouwd te raken is het nodig, dat men geruime tijd onder de huidige Maya-indianen geleefd heeft en zo hun taal heeft opgenomen. (De Quiché-indianen zijn namelijk verwant aan de bekende Mayavolkeren uit het naburige laagland Yucatan.)

De beleving door de indianen van de natuur is totaal verschillend van die van de westerse mens en dat drukt zich vanzelfsprekend ook in hun taal uit. De vertaler Wolfgang Cordan (1909-1966), van geboorte Duitser, deskundig in oude culturen en hun talen, kwam in 1953 (na tijdens de oorlog in Holland als verzetstrijder tegen het Hitlerregime actief te zijn geweest) naar Mexico. Sindsdien heeft hij tot zijn dood onder de Mayavolkeren geleefd en heeft zich meerdere mayadialecten eigen gemaakt. De oorspronkelijke Quiché-tekst van het Popol Vuh, Boek van het Oord der Bastmatten, is door hem op levendige en geestrijke wijze in het Duits vertaald en voorzien van een uitgebreide toelichting.

Om te begrijpen wat bedoeld wordt met "Oord der Bastmatten" kan men zich voorstellen, dat de indiaanse hoogwaardigheidsbekleders in hun raadsvergaderingen in 'een kring gezeten waren o'p een uit boombast gevlochten mat. Aangezien zij bij te nemen beslissingen uitgingen van in het verleden opgedane ervaringen van hun voorouders, raadpleegden zij de oude overleveringen van de lotgevallen van hun volk, de stammen van de Quiché. Deze overlevering en nu zijn opgetekend in een heilig boek, het Popol Vuh geheten, dat zorgvuldig verborgen' bewaard werd en dat uitsluitend ter inzage was voor de koning en zijn adellijke raadslieden.

Oorspronkelijk bestond dit boek natuurlijk niet uit een in het Europese alfabet opgetekende tekst. Het zal net als bij de overige Maya's uit beeldtekens, glyphen zijn opgebouwd geweest. Het was vermoedelijk een beeldenreeks, welke was aangebracht op houten platen of op geprepareerde huiden van hert, waarvan echter niets bewaard is gebleven. De beelden dienden als geheugensteun voor een gesproken tekst, welke uit het hoofd geleerd werd en zo van generatie op generatie werd doorgegeven. Rhythmische herhalingen wijzen er op, dat het een gesproken verhaal moet zijn geweest.

Deze woordelijke uit het hoofd geleerde tekst nu werd door een onbekende Quiché-indiaan, ongetwijfeld van hoge rang zijnde in Europees letterschrift in de Quiché-taal opgeschreven. Dit is uiteraard gebeurd nadat het volk reeds door de Spanjaarden was onderworpen. Het boek werd aanvankelijk voor de Spanjaarden angstvallig verborgen gehouden, totdat het in het begin van de 18e eeuw in groot vertrouwen ter inzage gegeven werd aan een katholieke priester Francisco Ximenez, die in die streek zijn parochie had. Hij heeft het vertrouwen van de indianen niet geschonden, doordat hij het werk, na het zorgvuldig te hebben overgeschreven weer aan hun teruggaf.

Deze geestelijke, die zelf meerdere Maya-talen vloeiend sprak, heeft zich veel moeite gegeven om de vaak niet éénduidige Quiché-tekst zo goed mogelijk in het Spaans te vertalen. Het was hem duidelijk, dat het een waardevol document van de indiaanse cultuur betrof, waarin het ontstaan van de wereld en van de mensheid beschreven werd, analoog aan het Genesis-verhaal in het Oude Testament van het Joodse volk.

Omdat in het verhaal motieven voorkomen, welke ook terug te vinden zijn in de Bijbel en in andere oude overleveringen, nodigt het Popol Vuh als het ware uit tot een interpretatie, van de beschreven gebeurtenissen, om ze zo in te passen in het ons bekende beeld van de wereld- en mensheidsgeschiedenis. Dit heeft in de loop van de tijd, dat zich Europeanen met de inhoud van het Popol Vuh hebben bezig gehouden, en aanleiding gegeven tot wel zeer uiteenlopende interpretaties. Op het eerste gezicht zou een vraagteken geplaatst kunnen worden bij een poging om nóg eens een nieuwe interpretatie aan de reeds bestaanden toe te voegen. Er is echter een ,bijzondere reden, waarom de in deze studie te ondernemen interpretatie een totaal nieuw licht kan werpen op de beschreven gebeurtenissen. In één van de antroposofische basiswerken van Rudolf Steiner: "Geheimwissenschaft im Umriss" (2a) (in het nederlands getiteld: "Wetenschap van de geheimen der ziel" (2)) wordt namelijk in vogelvlucht een volledig overzicht gegeven van de gehele wereld-ontwikkeling en van de geschiedenis van de mensheid vanaf het allervroegste begin. Aan de hand van dit werk is het in principe mogelijk om alle bestaande mythische- of sageachtige ,overleveringen over het ontstaan van de wereld te analyseren en, in te passen in een totaal beeld.

Door het volgende voorbeeld kan verduidelijkt worden op welke manier de antroposofie een nieuw licht kan werpen op de inhoud van het Popol Vuh. Een veel omstreden vraag is, waar het land van herkomst van het volk van de Quiché, dat door hen zelf 'I'u La of Tulan genoemd wordt, gezocht moet worden. Ook Wolfgang Cordan heeft zich met dit probleem bezig gehouden en er een concrete uitspraak over gedaan. In 1940, toen het origineel van de Popol Vuh-tekst van Ximenez, na lange tijd zoek ,geweest te zijn, in Chicago terug gevonden werd, waren juist ook opzienbarende archeologische opgravingen gedaan van de resten van een stad, 240 kilometer ten noorden van het huidige Mexico-city gelegen, welke de naam Tula had. Cordan was de overtuiging toegedaan, dat deze stad het in het Popol Vuh genoemde Tulan was en dat dus de Bakermat van het Quiché-volk zich in Mexico bevond.

De vroegste bodemlagen van deze cultuur konden gedateerd worden op ongeveer 900 jaar na Christus. Bij de Azteken, waarvan de bloeitijd ongeveer van 1300 tot 1500 na Christus duurde, was deze beschaving nog goed bekend. Het betreffende volk werd door hen dat der Tolteken genoemd. Het bezat volgens overlevering een ho og ontwikkelde cultuur, vooral wat betreft handvaardigheid en zoals weven" aardewerk en siersmeedkunst. Hun priester-koning heette Quetzal-Coatl (Groengevederde Slang). Het Quiché-volk zou volgens deze visie dus een uitgeweken indianenstam van de historisch bekende Tolteken uit Mexico zijn.

Toch zijn er ook deskundigen die bij deze zienswijze vraagtekens plaatsen. De cultuur van dit volk der Tolteken was namelijk geen Maya-cultuur, terwijl de sfeer, welke het Popol Vuh ademt echt onvervalst Maya is. Vanuit de antroposofie bezien, aan de hand van de Geisteswissenschaft im Umriss (2a) en andere standaardwerken van Rudolf Steiner is het duidelijk, dat de herkomst van het volk van de Quiché totaal ergens anders moet worden gezocht. Reeds eerder is in de antroposofische literatuur de aandacht op het Popol Vuh gevestigd. Günther Wachsmuth heeft namelijk in zijn in 1953 verschenen boek: "Werdegang der Menschheit" (3.), blz 121 gewezen op het belang van dit oude indiaanse document. Hij komt daarbij tot de conclusie, dat alles in deze overlevering er op wijst, dat het begin van de opgetekende geschiedenis van dit boek veel verder terug in de tijd moet worden gezocht, dan algemeen wordt aangenomen. De bakermat van dit Quiché-volk moet volgens hem dan ook niet in Midden-Amerika gezocht worden, maar in het in vele sagen vermelde Atlantis. Dit is de naam van een in een ver verleden door natuurrampen verzonken continent, dat op de plaats gelegen heeft van de huidige atlantische oceaan. Dit

continent is gedurende lange tijd bewoond geweest door volkeren met een relatief hoog ontwikkelde beschaving. Evenals de na-atlantische periode is de atlantische periode ook onder te verdelen in zeven grote cultuurtijdperken. In het derde cultuurtijdperk was een volk toonaangevend, dat door Rudolf Steiner het volk der Tolteken genoemd werd (dus niet te verwarren met de reeds eerder genoemde historisch bekende Tolteken, welke veel later geleefd hebben in Midden-Amerika).

Vóór de definitieve ondergang van Atlantis zijn deze atlantische Tolteken naar het westen uitgeweken en hebben zich in Amerika gevestigd. Het waren de voorouders van de huidige indianen in Amerika, waarvan het Quiché-volk zich dus uiteindelijk in Guatemala gevestigd heeft. Het hier als voorbeeld gestelde zal in de voorliggende studie uitgebreid worden toegelicht. De echte oude overleveringen over de oorsprong van een volk verschillen uiteraard sterk van de huidige vorm, waarin de geschiedenis wordt opgetekend. In de eerste plaats was er grotendeels sprake van een mondelinge overlevering. Onze voorouders beschikten destijds over een veel beter geoefend geheugen dan wij. De geschiedenis van een volk was een belangrijk cultuurbezit. We kunnen ons voorstellen, dat een oude leraar en een jonge leerling samen uren lang in vraag en antwoordvorm de teksten op een rhythmische wijze, misschien ook zingend doornamen. Op deze wijze werden de betreffende teksten van generatie op generatie doorgegeven. Als geheugensteun waren er tekens of afbeeldingen op voorwerpen aangebracht. Als men zo'n teken zag, dan begon als vanzelf de herinnering te stromen.

Zo teruggaande in de tijd komt er een moment, waarbij de gebeurtenissen in een andere vorm verhaald worden. De sagen gaan over in mythen.

Het zijn de mythologische verhalen, waarin Goden, halfgoden, reuzen, dwergen en helden de belangrijkste plaats innemen. Volgens de huidige wetenschap zijn dit slechts onderhoudende avontuurlijke verhalen, ontsproten aan de rijke fantasie van onze voorouders. Toch waren de inhouden van deze mythen voor de vroegere mens een directe levende werkelijkheid, welke voor hun veel reëler was dan de wereld van de dode voorwerpen om ons heen, waar wij tegenwoordig onze zekerheid in menen te vinden.

Deze verhalen, zo moet men bedenken, spelen zich grotendeels af in de atlantische periode en ook nog wel vroeger, in de tweede helft van de lemurische periode. (Deze lemurische periode ontleent zijn naam aan een eveneens verzonken continent, Lemurië genaamd, dat in lang vervlogen tijden gelegen heeft op de plaats van de Indische Oceaan, dus tussen Afrika, India en Australië. Het wordt ook wel Gondwanaland genoemd.) De mensen konden in die tijd nog in direct contact komen met de Goden en beleefden zo, dat de bestiering van het gebeuren op aarde niet op mensenwil berustte, maar in handen lag van de Goden. Op het voorkomen van halfgoden, reuzen en dwergen zal in de bespreking van het betreffende deel van het Popol Vuh nader worden ingegaan.

Nog verder teruggaande in de tijd was de mens als het ware nog sluimerend in een baby-stadium. De omstandigheden waren totaal niet te vergelijken met die waarin wij tegenwoordig leven. Van een zelfstandig denken of handelen was bij de mens in die ontwikkelingsfase dan ook geen sprake. Evenmin is het mogelijk dat de menselijke herinneringen uit die tijd bewaard zijn, omdat de mens toendertijd niet tot het oproepen en vasthouden van herinneringen in staat was. We moeten ons veeleer voorstellen, dat de latere mens vanaf de atlantische tijd in grote kosmische beelden zijn eigen oorsprong en het ontstaan van de wereld door de goden aangeboden kreeg. Deze vorm van berichtgeving in de oude documenten doet qua opbouw veel

strenger en soberder aan dan het mythische deel. Geèn woord staat er zonder betekenis en één enkele zin beslaat soms vele äorien. In het Popol Vuh is deze driedeling 'van de geschiedenis in achtereenvolgens kosmische-, mythische- en aardse geschiedenis heel duidelijk terug te vinden. Het Indiaanse ras is zoals bekend zeer op traditie ingesteld. Dit feit geeft de verklaring waarom de herinneringen aan de lotgevallen van hun voorvaders zo ver terug reiken in de tijd. Een ander volk, dat ook sterk op traditie is ingesteld en waarvan de herinneringen eveneens zeer ver terug gaan in de tijd is het joodse volk. Het is bij documenten zoals het Oude Testament en het Popol Vuh niet zo, dat ze alleen maar de geschiedenis van het eigen volk 'we'ergeven. De aanvang van zo'n verhaal behandelt de schepping van de wereld en van de mensheid in het algemeen. Het gaat dus uit boven een lokaal geschiedverhaal. Volgens de huidige gangbare inzichten zijn deze beschrijvingen van de schepping der wereld slechts onbeholpen pogingen van de primitief denkende mens om een vorm van zekerheid aan zijn pover bestaan te geven; een fundament, omdat onzekerheden nu eenmaal altijd bestaansangst oproepen. Volgens de inzichten van de antroposofie geven deze verhalen echter wel degelijk de essentie weer van wat zich in werkelijkheid heeft afgespeeld. Men is alleen tegenwoordig verleerd om de weergegeven beelden op de juiste wijze te interpreteren, omdat in onze huidige voorstelling~wereld geen 'plaats meer is voor het beeldende denken. Slechts concrete tastbare of abstracte voorstellingen vinden bij de westerse mens nog toegang. Al het overige wordt geringschattend en met een glimlach naar het rijk van de maan verwezen. Volgens de mededelingen van Rudolf Steiner is na de ondergang van de atlantische beschaving ook een groep mensen uitgeweken naar het Eur-aziatische continent, dus naar het oosten. Dit is in de Bijbel ook terug te vinden. Het is, het verhaal van de zondvloed en van Noach, die van God de opdracht kreeg om een grote ark te bouwen en van alle dieren één paar op het schip te brengen, zodat, toen het water steeg slechts diegenen, die op de ark waren gered konden worden. Het volk, dat naar het oosten trok, stamde echter uit een ander ras dan datgene wat naar het westen trok. Zoals reeds vermeld stamt het rode ras uit het volk of ras der atlantische Tolteken, dat vooral in de derde atlantische cultuurperiode tot grote bloei kwam. Het oostwaarts trekkende blanke ras, dat door Rudolf Steiner het atlantisch semietische ras genoemd wordt (wederom niet te verwarren met het na-atlantische historisch bekende semietische ras) beleefde zijn grootste bloeiperiode in het vijfde atlantische cultuurtijdperk. Afgaande op de berekening van Günther Wachsmuth was dat ongeveer vier- à vijfduizend jaar later. Het blanke ras had dus tegen die tijd reeds belangrijke nieuwe ontwikkelingen doorgemaakt in vergelijking met het rode ras, dat door zijn sterke hang naar traditie intussen geen wezenlijk nieuwe ontwikkelingen meer had doorgemaakt. Het is uitnodigend om na te gaan hoe de beide volkeren, het Quiché-volk en het joodse volk in hun scheppingsverhaal de aanvang van de wereld en de schepping van de mens weergeven. Waarom geeft de één andere bijzonderheden weer van het gebeuren dan de ander? Kan ons dit helpen dieper door te dringen in het grote drama van de mensheidsontwikkeling? Behalve in de Geheimwissenschaft im Umriss (de wetenschap van de geheimen der ziel) heeft Rudolf Steiner nog in andere geschriften en in vele van zijn voordrachten over de wereld- en mensheidsontwikkeling geschreven of gesproken. Op het eerste gezicht lijken sommige van de weergegeven gebeurtenissen in de verschillende voordrachten niet met elkaar overeen te stemmen. We moeten daarbij echter bedenken hoe oneindig rijk geschakeerd de ontwikkelingsmogelijkheden op de verschillende plaatsen der aarde zijn door alle tijden heen. Het is niet mogelijk om alle gebeurtenissen en ontwikkelingen die ooit hebben plaatsgevonden in één doorlopend verhaal te schilderen. In de verschillende voordrachten worden dus telkens andere bijzonderheden belicht. Zoals reeds gezegd, geeft de inhoud van de Geheimwissenschaft im

Umriss echter het meest objectieve beeld van de ontwikkeling in zijn totaal weer. Met dankbaarheid kunnen wij diegene gedenken, die in staat was om een zo groot totaaloverzicht in boekvorm te scheppen als in geen enkel ander bestaand geschrift te vinden is; iets waardoor de mens dieper tot zijn eigen wezen vermag door te dringen.

Bij het bestuderen van de tekst van een oude overlevering zoals het Popol Vuh is het eveneens vanzelfsprekend, dat sommige passages vraagtekens oproepen. Het is daarbij zeer wel denkbaar, dat de oorspronkelijke tekst door één of andere oorzaak in het ongerede geraakt is, waardoor een juist begrip bij voorbaat bemoeilijkt wordt. Vooral in de latere tijden van de overlevering kan het zijn, dat de priesters-leraren geen geschikte leerlingen meer konden vinden om de in het Popol Vuh geboden stof volledig in de zuivere vorm in zich op te nemen. Ook kunnen misschien fouten geslopen zijn bij het overbrengen van de gesproken tekst in het Europese letterschrift door de reeds genoemde onbekende Quiché-edelman uit de 16e eeuw. Tenslotte, als belangrijkste struikelblok voor een juiste interpretatie kan genoemd worden het gegeven, dat de Quiché-taal, zoals alle indianentalen uitermate rijk is aan beeldende omschrijvingen, speciale uitdrukkingen, gezegden en toespelingen op situaties, welke alleen aan het betreffende volk duidelijk zijn. Deze toespelingen hangen ten nauwste samen met het zeer gecompliceerde kosmisch-religieuze wereldbeeld van de indianen. Het is daarom een noodzakelijke voorwaarde, dat een Europese vertaler zich inleeft in dit wereldbeeld, bijvoorbeeld door langere tijd onder de nakomelingen van het betreffende volk te leven.

Dit is wat Wolfgang Cordan, de vertaler van de door mij geraadpleegde uitgave van het Popol Vuh gedaan heeft. Günther Wachsmuth was destijds, vóór 1953 nog aangewezen op een eerder verschenen vertaling, die van Leonhard Schultze Jena, waarin meer onvolmaaktheden en misduidingen te vinden zijn. Wolfgang Cordan, van oorsprong sinoloog, kan aangemerkt worden als iemand met gunstige kwaliteiten voor de vertaling van het Popol Vuh, omdat er qua wereldbeeld zeker overeenkomsten bestaan tussen de oude Chinese cultuur en die van de indianen. Beide culturen hebben namelijk vastgehouden aan de oude Atlantische traditie. (Het is Wolfgang Cordan tevens gelukt een doorbraak te bewerkstelligen in de ontcijfering van de oude Maya-glyphen; iets wat tot op dat moment, uitgezonderd de kalenderaanduidingen nog steeds niet gelukt was.) Het feit, dat hij bij zijn interpretatie aangaande de bakermat van het volk van de Quiché, althans naar mijn overtuiging tot een misduiding kwam is te wijten aan het ontbreken van een referentiekader in de vorm van de Geheimwissenschaft im Umriss van Rudolf Steiner. Zijn uitgebreide toelichting op de tekst bevat echter een veelheid van aanwijzingen en vondsten, waarvan in het voorliggende boek dankbaar gebruik werd gemaakt. Zonder zijn hulp was deze antroposofische studie niet goed mogelijk geweest!

De werkwijze bij deze studie is zodanig geweest, dat de loop van het in het Popol Vuh weergegeven verhaal nauwgezet gevolgd wordt, telkens tussendoor onderbroken door een nadere beschouwing over de betekenis van de inhoud ervan. Het verhaal zelf is in dit boek met een apart lettertype gedrukt, zodat de loop der gebeurtenissen gemakkelijk gevolgd kan worden. Weliswaar is de tekst totop ongeveer één derde van de oorspronkelijke lengte bekort, doch desondanks werd getracht om dezelfde karakteristieke verteltrant aan te houden.

Zoals reeds gezegd, zal geprobeerd worden de in het Popol Vuh beschreven gebeurtenissen te plaatsen in het door Rudolf Steiner gegeven totale overzicht van de wereld- en mensheidsontwikkeling. Omdat Rudolf Steiner over de bijzondere geaardheid van het rode ras op zich ook vele belangrijke mededelingen gedaan heeft, zullen ook deze vergeleken worden met wat wij uit het Popol Vuh zelf hierover kunnen leren.